

Η δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου - ο Διονύσιος Σολωμός

• <http://mathitiskaidaskalos.blogspot.gr/>

Απρίλιος 1825

Κιουταχής

Ξεκίνησε από τη Λάρισσα

Υπέταξε περιοχές της
Στερεάς

Πολιόρκησε το
Μεσολόγγι

Η κατάληψή του είχε
μεγάλη σημασία

Από εκεί περνούσε ο
ένας από τους δύο
δρόμους που οδηγούσαν
στην Πελοπόννησο.

Το Μεσολόγγι βρισκόταν
σε μια θέση με πολλά
φυσικά πλεονεκτήματα.

Μεσολόγγι

Το μεγαλύτερο μέρος
της πόλης περιβαλλόταν
από ρηχή λιμνοθάλασσα

Μεσολόγγι

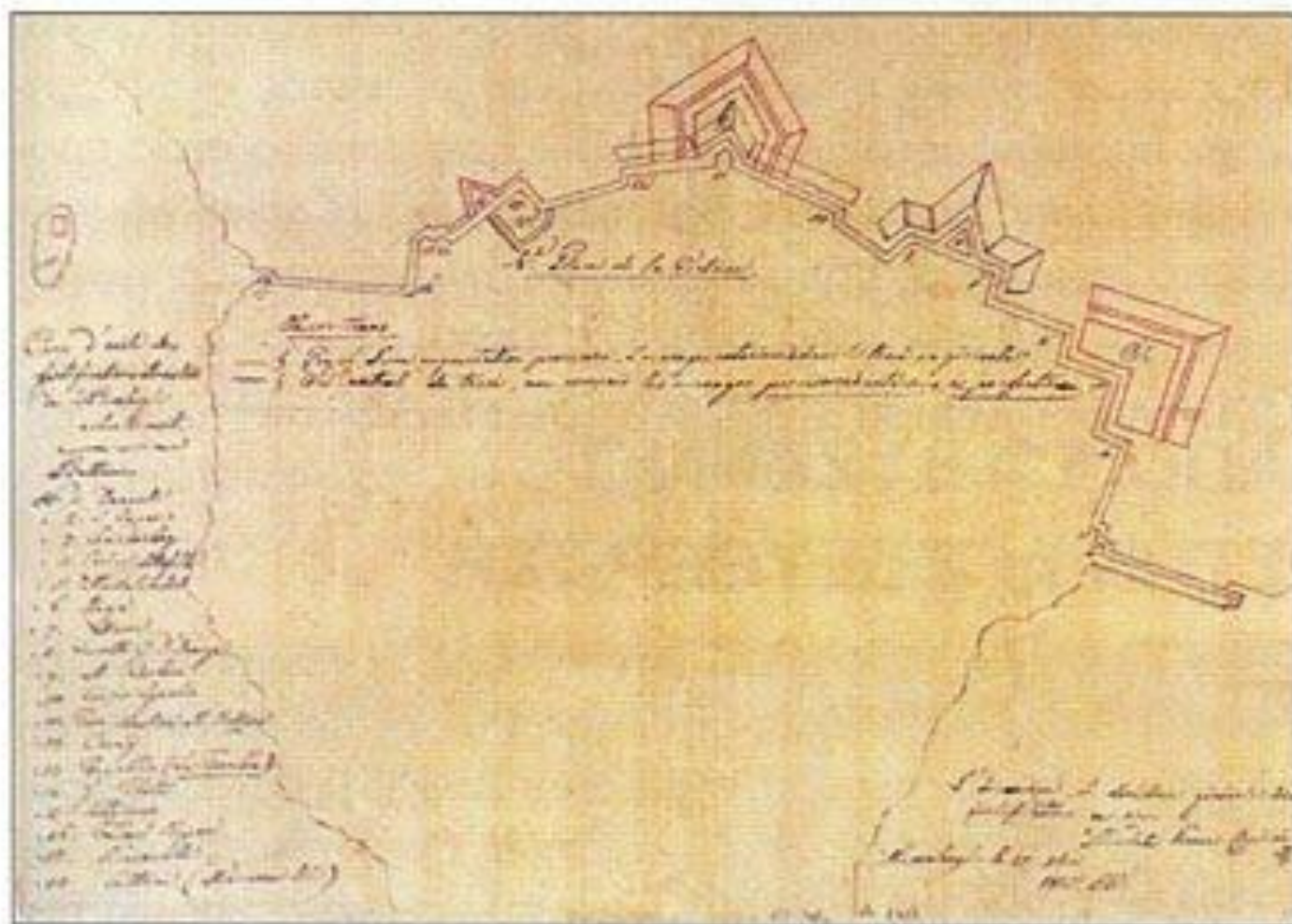
Το υπόλοιπο τμήμα της
προστατευόταν
με τάφρους και τείχος

Μεσολόγγι

A map of the island of Mesolonghi, Greece. The island is colored yellow and is surrounded by blue water. A red dashed line indicates a defensive perimeter or wall around the island. The word 'Μεσολόγγι' is written in large black letters in the center of the island.

Η φωτογραφία είναι τραβηγμένη το 1908-12(ανήκει σε ιδιωτική συλλογή στην Αγγλία) ,λίγα χρόνια δηλαδή από την επιχωμάτωση της τάφρου επί νομάχου Σπανίδη τον Ιούνιο του 1898. Παρατηρούμε πως τα λιμνάζοντα νερά μας δείχνουν στο περίπου πως ήταν η τάφρος πρίν την επίχωσή της.

Φωτογραφία του από 27 Δεκεμβρίου 1826 σκαριφήματος του μηχανικού Μιχαήλ Π. Κοκκίνη (Εθνικόν Ιστορικόν Μουσείον Αθηνών). Τα υπό στοιχ. Α, β, γ είναι συμπληρωματικά έργα που είχε ζητήσει τότε ο Κοκκίνης να εκτελεστούν αλλά δεν εκτελέστηκαν.

Το Μεσολόγγι είχε επιλέξει ως
έδρα του ο Φαναριώτης
Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος

Εκεί προσκάλεσε τον Άγγλο
ποιητή λόρδο Μπάιρον και
άλλους Φιλέλληνες

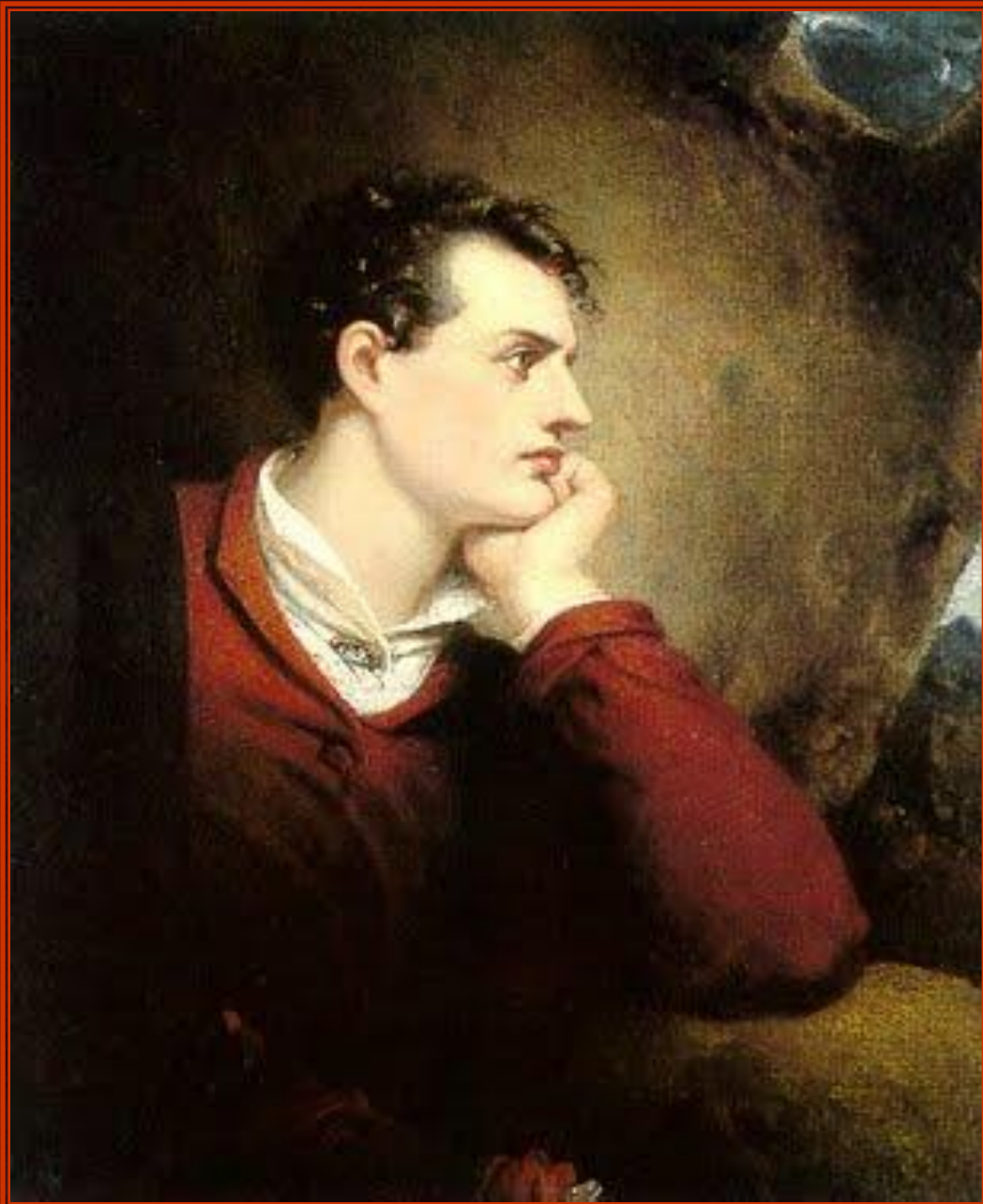
Υποδοχή του Βύρωνα στο Μεσολόγγι στις 5 Ιανουαρίου 1824.

Ο Λόρδος Βύρων (Λορντ Μπαίρον, *Lord George Gordon Byron VI*), 22 Ιανουαρίου 1788 - 19 Απριλίου 1824), ήταν Άγγλος ποιητής, από τους σημαντικότερους εκπροσώπους του ρομαντισμού και από τους σημαντικότερους φιλέλληνες.

Πορτραίτο του Λόρδου
Βύρωνα, έργο του
Thoman Phillips, National
Portrait Gallery, Λονδίνο

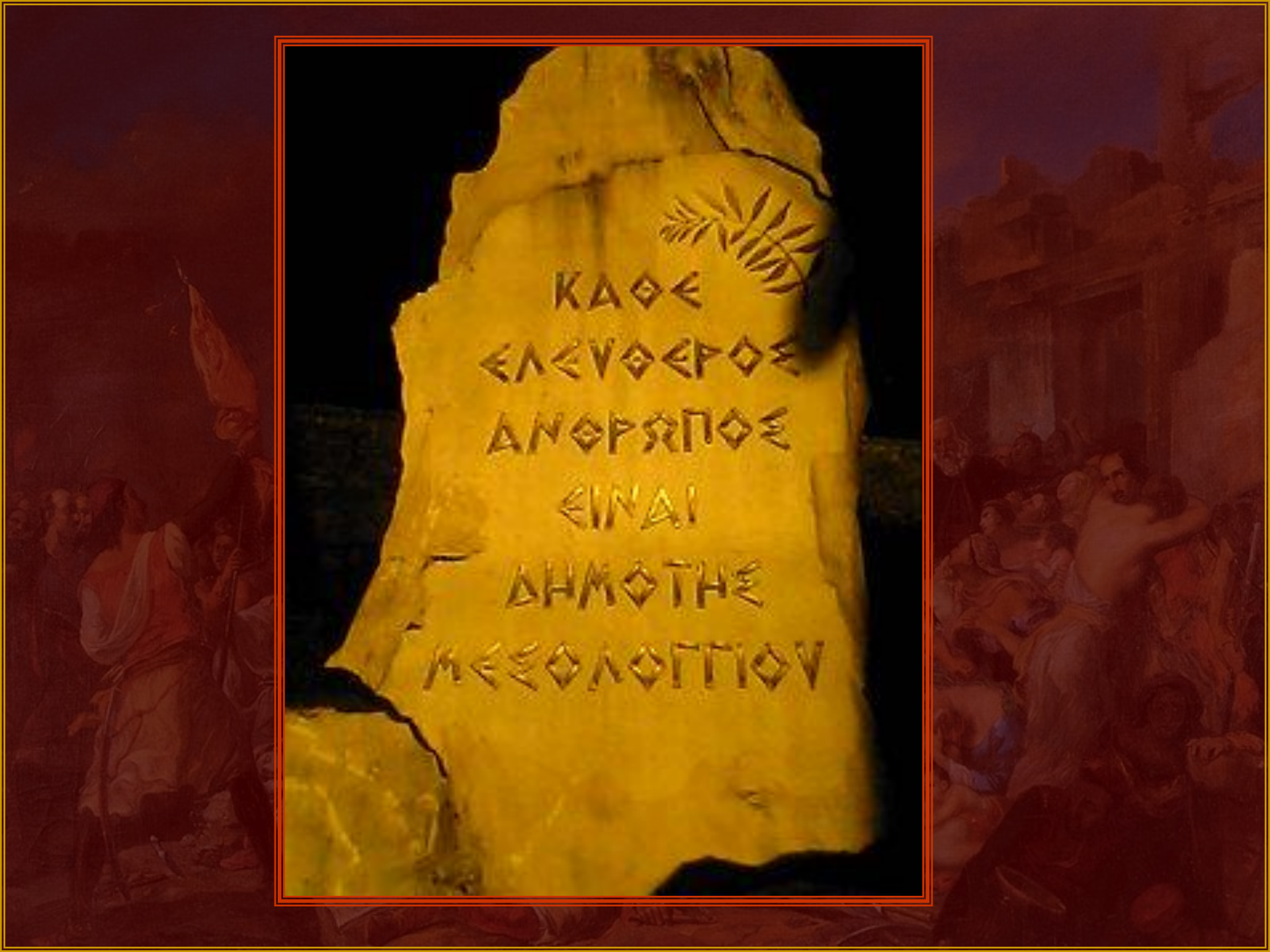
Ό,τι δεν με συναρπάζει,
με σκοτώνει.

Ποτέ δεν αποτυχαίνουν
αυτοί που πεθαίνουν για
ένα μεγάλο σκοπό.

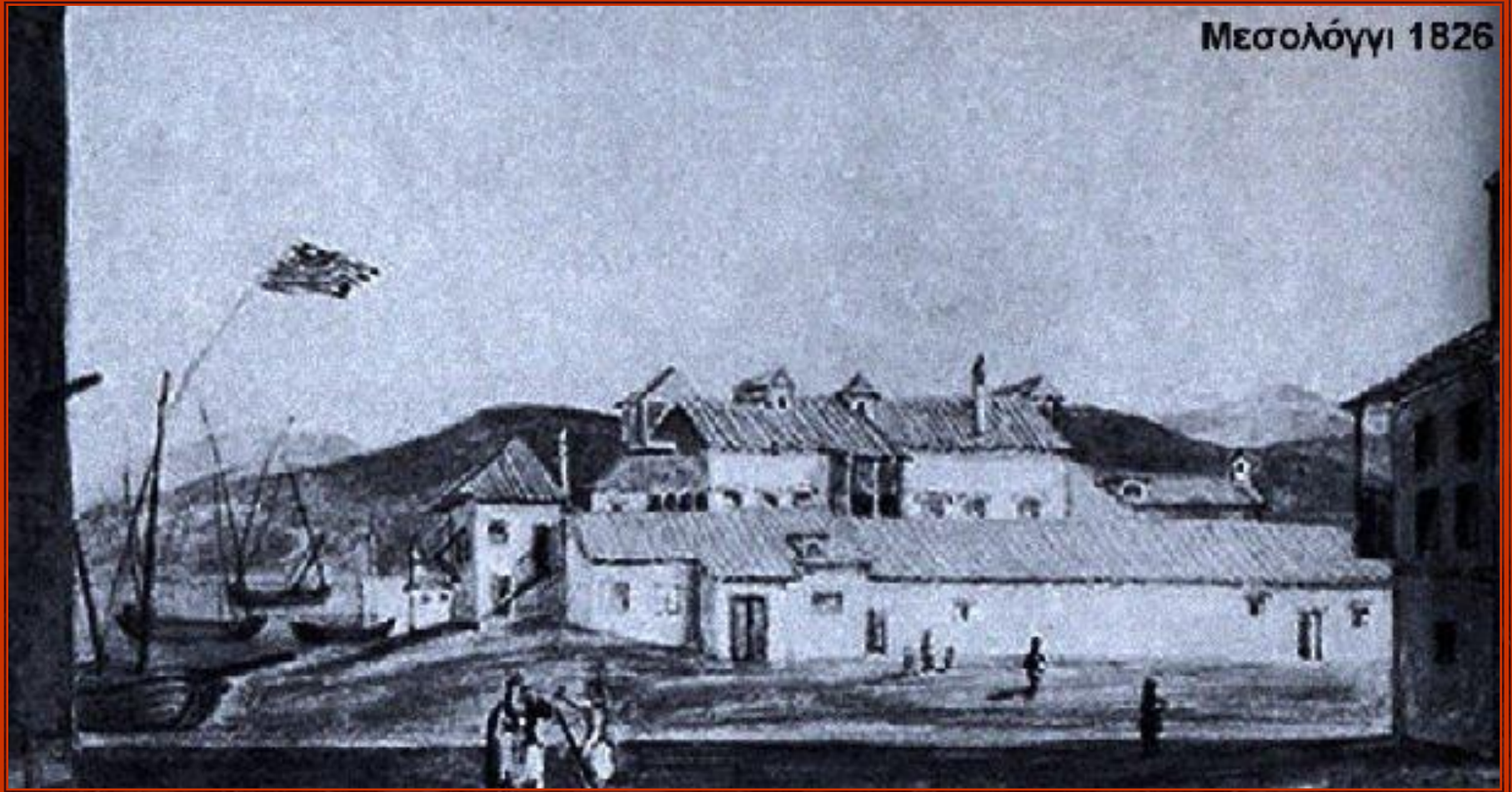
Λόρδος Βύρων

ΚΑΘΕ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ
ΑΝΩΡΩΠΟΣ
ΕΙΝΑΙ
ΔΗΜΟΤΗΣ
ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΩΝ

Μεσολόγγι 1826

Στην πόλη λειτουργούσε Νοσοκομείο, πλήρες μηχανουργείο για την κατασκευή πολεμικού υλικού και τυπογραφείο που εξέδιδε δύο εφημερίδες

Τα «Ελληνικά Χρονικά», που κυκλοφορούσε στο Μεσολόγγι ο Ελβετός φιλέλληνας Μάγερ, από την 1η Ιανουαρίου 1824 έως τις 28 Φεβρουαρίου 1826, όταν εχθρική βόμβα γκρέμισε το τυπογραφείο του, αποτελούν μια από τις καλύτερες πηγές πληροφοριών για τα γεγονότα εκείνης της περιόδου.

Εκεί επίσης είχαν
καταφύγει πολλοί
πρόσφυγες από τις γύρω
περιοχές καθώς και
αρκετοί ένοπλοι, κυρίως
Σουλιώτες.

Η πολιορκία του Μεσολογγίου κράτησε σχεδόν ένα χρόνο.

Τον πρώτο καιρό οι πολιορκημένοι απέκρουσαν με επιτυχία τους
Τούρκους

**Ο Μιαούλης τους
εφοδίαζε με
τρόφιμα και
πολεμοφόδια
σπάζοντας τον
τουρκικό
αποκλεισμό από τη
θάλασσα**

Οι πολιορκημένοι αγωνιστές, με τη στήριξη του Καραϊσκάκη και άλλων οπλαρχηγών της Ανατολικής Στερεάς, επιτέθηκαν συντονισμένα στον στρατό του Κιουταχή, που αναγκάστηκε να υποχωρήσει.

Δεκέμβριος 1825

Φτάνει στο Μεσολόγγι ο
Ιμπραήμ

Αναλαμβάνει την αρχηγία
της πολιορκίας

Όταν ο Ιμπραήμ είδε το Μεσολόγγι είπε στον Κιουταχή:
«Αυτός ο παλιοφράχτης είναι το Μεσολόγγι που πασχίζεις τόσους μήνες να
κυριέψεις και δεν μπορείς;»

Δεκέμβριος 1825

Φτάνει στο Μεσολόγγι ο
Ιμπραήμ

Η πολιορκία γίνεται πιο
στενή

Αναλαμβάνει την αρχηγία
της πολιορκίας

Οι ελληνικές δυνάμεις δε μπορούσαν να προσφέρουν βοήθεια από την ξηρά

Έλλειψη οργάνωσης

Έλλειψη οικονομικών πόρων

Ελληνικά καράβια
επιχείρησαν να
πλησιάσουν

Απέτυχαν, παρά τις
προσπάθειές τους

Οι πολιορκημένοι
εξαντλήθηκαν

Μάχες

Ασθένειες

Πείνα

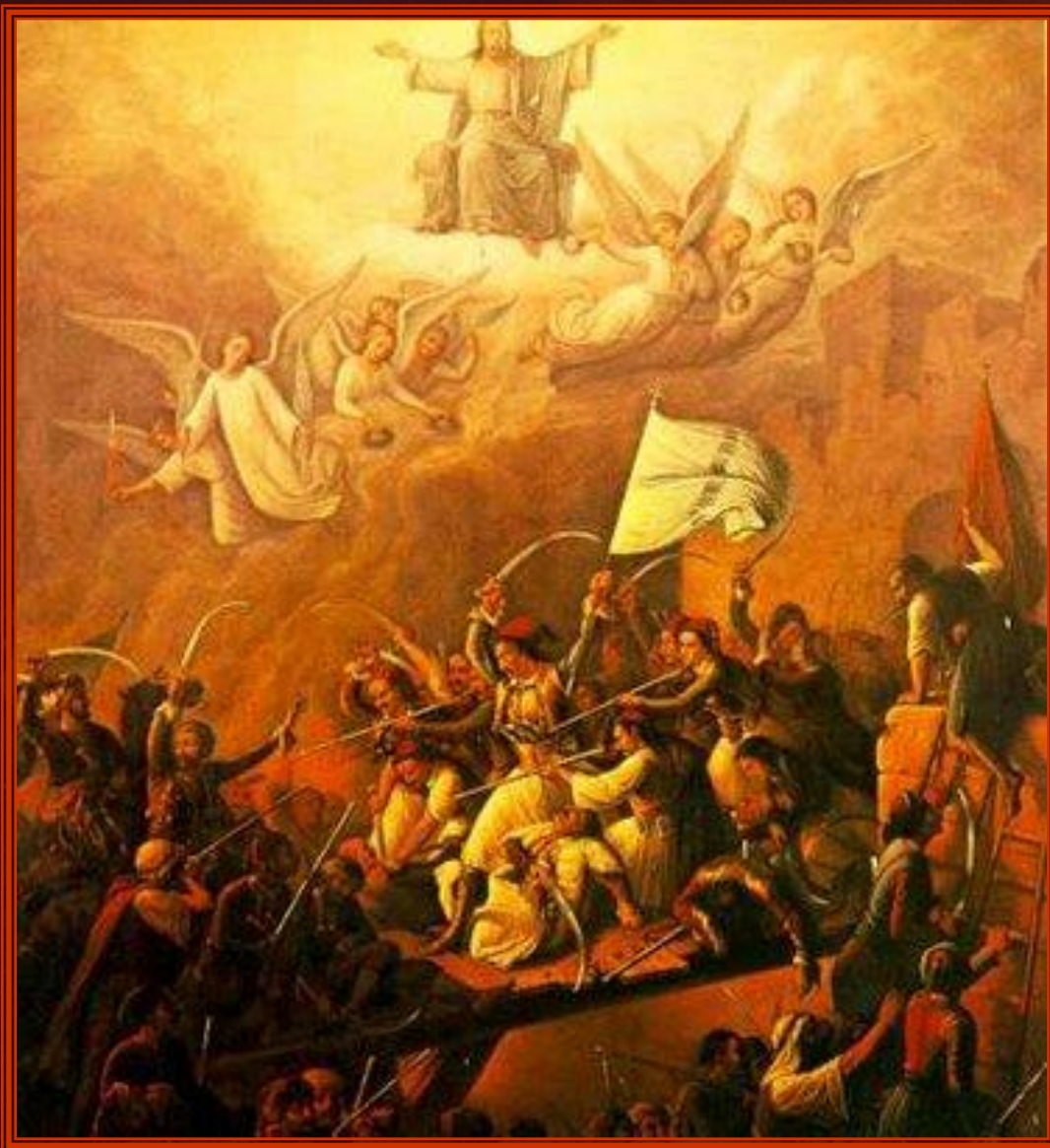
Έλλειψη
πολεμοφοδίων

Αποφάσισαν μυστική
βραδινή έξοδο

Οι συνθήκες διαβίωσης στο πολιορκημένο Μεσολόγγι

«Ερευνώντας με τη σειρά όλα τα σπίτια, βρήκαμε αρκετές ποσότητες αλεύρι. Αυτό μοιράστηκε μ' ένα φλιτζάνι ως μέτρο. Εμοίρασαν κι από ένα φλιτζάνι κουκιά. Άρχισαν λοιπόν να σμίγουν αυτό το λίγο κουκί και αλεύρι στον τέντζερη και να βάνουν μέσα και καβούρια... Ένας γιατρός εμαγείρευσε το σκύλο του με λάδι, από το οποίο είχαμε αρκετό και επαινούσε το φαγί του ότι ήταν το πιο νόστιμο. Οι στρατιώτες τότε πια άρπαζαν οποιονδήποτε σκύλο ή γάτα έβρισκαν στο δρόμο. Όμως, από τις 15 του Μάη αρχίσαμε τις πικραλήθρες, χορτάρι της θάλασσας. Το βράζαμε πέντε φορές ως ότου έβγαινε η πικράδα και το τρώγαμε με ξίδι και λάδι σαν πατάτα αλλά και με ζουμί από καβούρια. Επιδοθήκαμε και στους ποντικούς και ήταν τυχερός αυτός που μπορούσε να πιάσει έναν. Βατράχια, δυστυχώς δεν βρίσκαμε. Από την έλλειψη τροφής αύξαιναν οι αρρώστιες: πονόστομος και αρθρίτιδα».

Νικολάου Κασομούλη, *Ενθυμήματα Στρατιωτικά*, εισαγωγή-σημειώσεις
Γιάννης Βλαχογιάννης, τόμ. 2, Αθήνα 1998, σσ.

Ημερομηνία εξόδου
ορίστηκε η 10^η
Απριλίου 1826

Χωρισμός σε τρεις
ομάδες

Οι ένοπλοι θα
προστάτευαν τα
γυναικόπαιδα

Όσοι δε μπορούσαν
να ακολουθήσουν θα
αντιστέκονταν μέσα
στην πόλη

Οι Τούρκοι όμως
επαγρυπνούσαν

Ένα μέρος των Μεσολογγιτών κατάφερε
να διαφύγει

Οι περισσότεροι άμαχοι οπισθοχώρησαν,
χάνοντας τη ζωή τους

Η Θυσία του Καψάλη

Απρίλιος 1826

**Ο Καψάλης ανατινάζει την πυριτιδαποθήκη του
Μεσολογγίου**

*Προσωποποίηση της πόλης του Μεσολογγίου
Από τοιχογραφία του Μεγάρου της Βουλής*

Η πόλη κυριεύθηκε και
καταστράφηκε ολοσχερώς

Τα γυναικόπαιδα που
αιχμαλωτίστηκαν,
πουλήθηκαν ως σκλάβοι

Η αντίσταση και η πτώση
του Μεσολογγίου διαδόθηκαν
στην Ευρώπη μέσα από έργα
Ελλήνων και ξένων
καλλιτεχνών

Θ. Π. Βρυζάκης, *Η έξοδος του
Μεσολογγίου*, 1855, Εθνική
Πινακοθήκη της Ελλάδας

Ευγενε Delacroix: "Η Ελλάδα
στα Ερείπια του Μεσολογίου",
1826, μουσείο Μπορντώ,
Γαλλία

J. L. Rugendas: "Η μάχη του Μεσολογγίου", (Λιθογραφία)

Ε. du Lunsac: "Σκηνή από την Έξοδο", Μουσείο Ιστορίας & Τέχνης
του Δήμου της Ι. Π. Μεσολογγίου

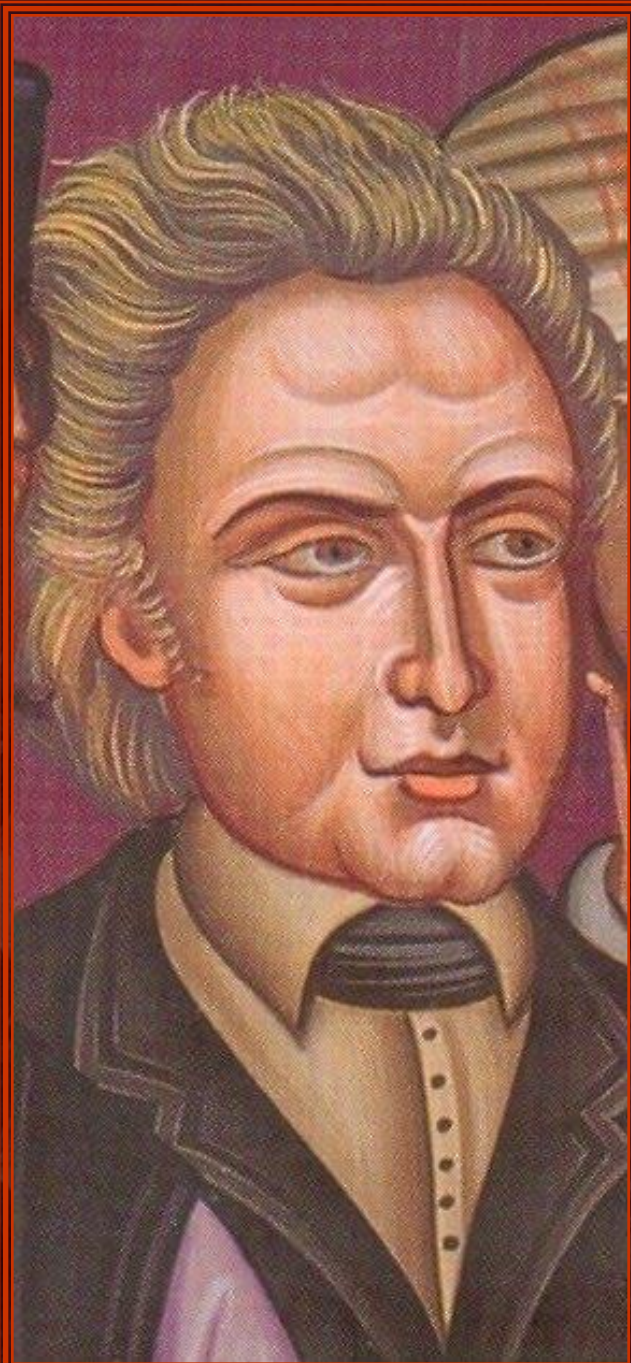
Μ. Mercier «Μεσολογγίτες πρόσφυγες»

Διονύσιος Σολωμός

Η αντίσταση και η πτώση
του Μεσολογγίου διαδόθηκαν
στην Ευρώπη μέσα από έργα
Ελλήνων και ξένων
καλλιτεχνών

Ένας από αυτούς, ο
εθνικός μας
ποιητής Διονύσιος
Σολωμός από τη Ζάκυνθο,
έγραψε το έργο «Ελεύθεροι
Πολιορκημένοι».

Ο Διονύσιος Σολωμός (8
Απριλίου 1798 - 9
Φεβρουαρίου 1857)

ήταν Έλληνας ποιητής, περισσότερο γνωστός για τη συγγραφή του ποιήματος Ύμνος εις την Ελευθερίαν, οι πρώτες δύο στροφές του οποίου έγιναν ο εθνικός ύμνος των Ελλήνων (Ελλάδας και Κύπρου). Κεντρικό πρόσωπο της Επτανησιακής σχολής, ο Διονύσιος Σολωμός θεωρήθηκε και θεωρείται ο εθνικός ποιητής των Ελλήνων, όχι μόνον γιατί έγραψε τον Εθνικό Ύμνο, αλλά και γιατί αξιοποίησε την προγενέστερη ποιητική παράδοση (κρητική λογοτεχνία, Δημοτικό τραγούδι) και ήταν ο πρώτος που καλλιέργησε συστηματικά τη δημοτική γλώσσα και άνοιξε τον δρόμο για τη χρησιμοποίησή της στη λογοτεχνία

μιτῆρα, μεγαλοψύχη στὸ πορὸ καὶ στὴ Δοξα
κι' ἀν' στὸ κρυφὸ μιστιγιο ζῆν' πάντα τὰ πεδία σε
λογισμὸς κι' ἔργο κι' οὐνερο τί τὰρ' ἔστιν τὰ μάτια
τὰ μάτια τῆτα να' ὄϊδεν μετ' τὸ ματέρμη δάσος,
πῶ ζῶντες σὺ τριγύρισα τ' ἀθάνατα ποδάρια
(μὲτα) μὲ φίλα τῆς λαμπρῆς με' φίλα τῶν βαγίων.
Τὸ δεινὸστ πάτιμα δὲν ἀκνὸα δὲν ἴδα.

Χειρόγραφο ἀπὸ τὸ ἔργο «Ελευθεροὶ Πολιορκημένοι»

Ἄκρα τοῦ τάφου σιωπὴ στὸν κάμπο βασιλεύει·
λαλεῖ πουλί, παίρνει σπυρί, κι ἡ μάνα τὸ ζηλεύει.
Τὰ μάτια ἡ πείνα ἐμαύρισε· στὰ μάτια ἡ μάνα μνέει·
στέκει ὁ Σουλιώτης ὁ καλὸς παράμερα καὶ κλαίει:
«Ἐρμο τουφέκι σκοτεινό, τί σ' ἔχω γῶ στὸ χέρι;
ὁποῦ σύ μου ἴγινες βαρὺ κι ὁ Ἀγαρηνὸς τὸ ξέρει».

II

Ὁ Ἀπρίλης μὲ τὸν Ἔρωτα χορεύουν καὶ γελοῦνε,
κι ὁσ' ἄνθια βγαίνουν καὶ καρποὶ τόσ' ἄρματα σὲ κλειοῦνε.

Λευκὸ βουνάκι πρόβατα κινούμενο βελάζει,
καὶ μὲς στὴ θάλασσα βαθιὰ ξαναπετιέται πάλι,
π' ὀλονυχτὶς ἐσύσμιξε μὲ τ' οὐρανοῦ τὰ κάλλη.

Καὶ μὲς στῆς λίμνης τὰ νερά, ὅπ' ἔφθασε μ' ἀσπούδα,
ἔπαιξε μὲ τὸν ἴσκιο τῆς γαλάζια πεταλούδα,

ποῦ εὐωδίασε τὸν ὕπνο τῆς μέσα στὸν ἄγριο κρίνο·
τὸ σκουληκάκι βρίσκεται σ' ὥρα γλυκειὰ κι ἐκεῖνο.

Μάγεμα ἢ φύσις κι ὄνειρο στὴν ὀμορφιὰ καὶ χάρη·
ἢ μαύρη πέτρα ὀλόχρυση καὶ τὸ ξερὸ χορτάρι.

Μὲ χίλιες βρύσες χύνεται, μὲ χίλιες γλῶσσες κρένει:
«Ὅποιος πεθάνει σήμερα χίλιες φορές πεθαίνει».